

1. Fizjologia układu pokarmowego. Hormonalna kontrola pobierania pokarmu	1
<i>Hanna Krauss, Magdalena Gibas-Dorna, Emilia Korek</i>	
1.1. Zagadnienia podstawowe	1
1.2. Motoryka przewodu pokarmowego	6
1.3. Czynność dokrewna (endokrynną) przewodu pokarmowego	13
1.4. Soki żołądkowo-jelitowe – czynność egzokrynną przewodu pokarmowego	15
1.5. Trawienie	21
1.6. Wchłanianie	23
1.7. Formowanie kału	26
1.8. Regulacja pobierania pokarmu	26
2. Żywnienie dzieci i młodzieży	39
<i>Hanna Szajewska, Halina Weker, Piotr Socha, Monika Mielus</i>	
2.1. Żywnienie w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym – <i>Hanna Szajewska, Piotr Socha</i>	39
2.2. Żywnienie dzieci w wieku przedszkolnym i młodzieży w wieku szkolnym – <i>Halina Weker, Piotr Socha</i>	53
2.3. Żywnienie dzieci chorych na mukowiscydozę – <i>Monika Mielus</i>	72
3. Dietoprofilaktyka i dietoterapia gerontologiczna	101
<i>Roma Krzysińska-Siemaszko, Marta Lewandowicz-Czarnecka, Katarzyna Wieczorowska-Tobis</i>	
3.1. Wprowadzenie	101
3.2. Starzenie się normalne a patologiczne	102
3.3. Rekomendacje żywieniowe dla normalnego starzenia się	104
3.4. Rekomendacje żywieniowe dla patologicznego starzenia się na przykładzie rekomendacji dla chorych z zaburzeniami funkcji poznawczych	113
3.5. Podsumowanie	122
4. Żywnienie kobiet ciężarnych i karmiących	127
<i>Małgorzata Moszak</i>	
4.1. Wprowadzenie	127
4.2. Zmiana masy ciała kobiet w ciąży	127
4.3. Zmiany metaboliczne zachodzące w organizmie kobiety pod wpływem ciąży	130
4.4. Unikanie zatruc pokarmowych w czasie ciąży	131
4.5. Zapotrzebowanie energetyczne oraz udział makroskładników i mikroskładników w diecie	134
4.6. Suplementacja witamin i składników mineralnych w diecie kobiet ciężarnych	139
4.7. Inne ważne aspekty opieki dietetycznej nad kobietą ciężarną	142
4.8. Żywnienie kobiet karmiących	144

5. Żywnienie kliniczne sportowców	151
<i>Ewa Bresińska-Krawiec, Klaudia Malikowska</i>	
5.1. Wprowadzenie	151
5.2. Rekomendacje dotyczące aktywności fizycznej	152
5.3. Zapotrzebowanie energetyczne	156
5.4. Rekomendacje żywieniowe	159
5.5. Suplementacja w sporcie	170
5.6. Wybrane problemy kliniczne u sportowców – <i>Klaudia Malikowska</i>	173
6. Żywnienie w chorobach przewodu pokarmowego	195
<i>Magdalena Andrzejewska, Dagmara Mahadea, Jarosław Smacki, Małgorzata Kupczyk, Michał Kłoska, Marcin A. Kucharski, Małgorzata Moszak, Marian Grzymisławski, Paulina Gulbicka, Martyna Marciniak, Ewelina Swora-Cwynar</i>	
6.1. Żywnienie w chorobach górnego odcinka przewodu pokarmowego – <i>Magdalena Andrzejewska</i>	195
6.2. Żywnienie w ostrym i przewlekłym zapaleniu trzustki – <i>Dagmara Mahadea, Jarosław Smacki, Małgorzata Kupczyk, Michał Kłoska</i>	219
6.3. Żywnienie w marskości wątroby – <i>Dagmara Mahadea, Jarosław Smacki, Małgorzata Kupczyk, Michał Kłoska</i>	232
6.4. Żywnienie w nieswoistych chorobach zapalnych jelit – <i>Marcin A. Kucharski, Małgorzata Moszak, Marian Grzymisławski</i>	246
6.5. Żywnienie w chorobie trzewnej – <i>Paulina Gulbicka, Martyna Marciniak, Marian Grzymisławski</i>	273
6.6. Żywnienie w zespole przerostu flory bakteryjnej jelita cienkiego – <i>Ewelina Swora-Cwynar, Marian Grzymisławski</i>	298
7. Dieta w cukrzycy	317
<i>Agnieszka Zawada, Sylwia Stróżyk</i>	
7.1. Wprowadzenie	317
7.2. Ogólne zalecenia dietetyczne w cukrzycy według wytycznych Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego	317
7.3. Zawartość składników pokarmowych u pacjentów z cukrzycą	318
7.4. Cukrzyca typu 2	320
7.5. Cukrzyca typu 1	330
7.6. Cukrzyca wtórna	340
7.7. Cukrzyca ciążowa	343
7.8. Powikłania cukrzycy	347
8. Leczenie dietetyczne otyłości	351
<i>Lucyna Ostrowska, Marta Jastrzębska-Mierzyńska</i>	
8.1. Otyłość – diagnostyka i patomechanizm	351
8.2. Cele leczenia dietetycznego w otyłości	355
8.3. Założenia i metodyka diety redukcyjnej	356
8.4. Żywnienie pacjenta po zabiegu bariatrycznym	373

9. Problematyka diagnozowania i leczenia dietetycznego pacjentów niedożywionych	385
<i>Stanisław Kłęk</i>	
9.1. Definicja niedożywienia	385
9.2. Konsekwencje niedożywienia	386
9.3. Rozpoznawanie niedożywienia	387
9.4. Leczenie niedożywienia	394
9.5. Podsumowanie	397
10. Postępowanie dietetyczne w zaburzeniach odżywiania	399
<i>Marta Tyszkiewicz-Nwafor, Agnieszka Słopeń, Agata Dutkiewicz</i>	
10.1. Jadłowstręt psychiczny	399
10.2. Żarłoczność psychiczna	407
10.3. Zaburzenie z napadami objadania się	413
10.4. Zaburzenie polegające na ograniczaniu/unikaniu przyjmowania pokarmów ...	416
10.5. Inne zaburzenia odżywiania	419
10.6. Metody uzupełniające leczenie dietetyczne zaburzeń odżywiania	422
11. Leczenie żywieniowe w chorobach nowotworowych	425
<i>Aleksandra Kapala, Agnieszka Surwiłło-Snarska</i>	
11.1. Wpływ sposobu odżywiania na ryzyko rozwoju choroby nowotworowej ...	425
11.2. Problem niedożywienia wśród pacjentów onkologicznych	430
11.3. Leczenie żywieniowe w onkologii	438
11.4. Problemy żywieniowe pacjentów onkologicznych	441
11.5. Metodyka planowania diety	444
11.6. Pacjent onkologiczny w gabinecie – współpraca lekarz–dietetyk	446
11.7. Zastosowanie diet alternatywnych u pacjentów onkologicznych	448
12. Żywnienie w chorobach nerek	451
<i>Sylvia Małgorzewicz</i>	
12.1. Żywnienie w przewlekłej chorobie nerek w okresie leczenia zachowawczego ..	451
12.2. Żywnienie w okresie leczenia za pomocą hemodializy	456
12.3. Żywnienie w okresie leczenia za pomocą dializy otrzewnowej	460
12.4. Niedożywienie u chorych z PChN	461
12.5. Żywnienie po przeszczepie nerki	464
12.6. Ostre uszkodzenie nerek – żywienie	466
12.7. Kamica układu moczowego	468
13. Żywnienie w chorobach układu krążenia	475
<i>Paweł Bogdański, Wiktor B. Szostak, Barbara Cybulska,</i> <i>Longina Kłosiewicz-Latoszek, Mirosław Jarosz</i>	
13.1. Postępowanie dietetyczne w nadciśnieniu tętniczym – <i>Paweł Bogdański</i>	475
13.2. Żywnieniowa profilaktyka chorób układu krążenia – <i>Wiktor B. Szostak,</i> <i>Mirosław Jarosz</i>	483
13.3. Żywnienie w dyslipidemiach – <i>Barbara Cybulska, Longina Kłosiewicz-Latoszek,</i> <i>Mirosław Jarosz</i>	492

14. Zalecenia dietetyczne w wybranych chorobach skóry	501
<i>Zygmunt Adamski, Weronika Pietrenko</i>	
14.1. Wprowadzenie	501
14.2. Dieta w łuszczycy	502
14.3. Dieta w atopowym zapaleniu skóry	510
14.4. Dieta w trądziku	517
14.5. Dieta w chorobach pęcherzowych skóry	522
15. Żywienie osób z nadwrażliwością pokarmową	531
<i>Alina Kanikowska, Martyna Marciniak, Marian Grzymiśławski</i>	
15.1. Nadwrażliwość pokarmowa: alergja a nietolerancja	531
15.2. Nietolerancja pokarmowa	533
15.3. Alergia pokarmowa	545
15.4. Wybrane choroby alergiczne związane z modyfikacją diety	562
15.5. Niepożądane skutki stosowania diet eliminacyjnych	564
15.6. Przykładowe diety eliminacyjne – <i>Martyna Marciniak</i>	565
16. Żywienie w chorobach układu nerwowego	577
<i>Michał Wieloch, Jakub Moskal, Wojciech Orczyk, Sławomir Michalak</i>	
16.1. Wprowadzenie	577
16.2. Zasady żywienia w chorobach układu nerwowego	592
17. Podstawy żywienia klinicznego	607
<i>Stanisław Kłęk, Emilia Marcinkowska, Sylwia Miętkiewicz</i>	
17.1. Żywienie dojelitowe i pozajelitowe – <i>Stanisław Kłęk</i>	607
17.2. Żywienie parenteralne – pielęgnacja dostępu – <i>Emilia Marcinkowska, Sylwia Miętkiewicz</i>	619
18. Prebiotyki, probiotyki, suplementy diety i żywność specjalnego przeznaczenia medycznego	629
<i>Alina Górecka</i>	
18.1. Wprowadzenie	629
18.2. Prebiotyki	631
18.3. Probiotyki	633
18.4. Żywność specjalnego przeznaczenia medycznego	635
18.5. Suplementy diety	638
Skorowidz	641